
Dokument s plenarne sjednice

B9-0182/2020

10.6.2020

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o prometu i turizmu od 2020. nadalje
(2020/2649(RSP))

Elena Kountoura, Anne-Sophie Pelletier, José Gusmão, Marisa Matias
u ime Kluba zastupnika GUE/NGL-a

B9-0182./2020.

**Rezolucija Europskog parlamenta o prometu i turizmu od 2020. nadalje
(2020/2649(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 6. točku (d) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članak 195. UFEU-a,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 13. svibnja 2020. naslovljenu „Turizam i promet od 2020. nadalje” (COM(2020)0550),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 13. svibnja 2020. Postupan i koordiniran pristup ponovnoj uspostavi slobode kretanja i ukidanju kontrola na unutarnjim granicama – COVID-19 (C(2020)3250),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 13. svibnja 2020. COVID-19: Smjernice za postupno ponovno uspostavljanje usluga prijevoza i povezanosti (C(2020)3139),
- uzimajući u obzir Preporuku Komisije od 13. svibnja 2020. o vaučerima koji se nude turistima i putnicima kao alternativa povratu novca za otkazane paket aranžmane i usluge prijevoza u kontekstu pandemije bolesti COVID-19,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 13. svibnja 2020. Smjernice EU-a za postupni nastavak pružanja usluga u turizmu i za zdravstvene protokole u ugostiteljskim objektima – COVID-19 (C(2020) 3251),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije i Vijeća od 15. travnja 2020. Zajednički europski plan za ukidanje mjera ograničavanja širenja bolesti COVID-19,
- uzimajući u obzir Investicijsku inicijativu kao odgovor na koronavirus (CRII) i Investicijsku inicijativu plus kao odgovor na koronavirus (CRII+), koje je Parlament usvojio 26. ožujka 2020. odnosno 17. travnja 2020., čime je ponajprije državama članicama omogućena veća fleksibilnost u korištenju europskim strukturnim i investicijskim (ESI) fondovima,
- uzimajući u obzir paket od 540 milijardi EUR koji je Euroskupina usvojila kako bi preko Europskog stabilizacijskog mehanizma (ESM), Europske investicijske banke (EIB) i instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) pružila potporu državama članicama, poduzećima i radnicima za vrijeme krize prouzročene bolešću COVID-19,
- uzimajući u obzir činjenicu da je 19. ožujka 2020. donesen privremeni okvir kojim će se državama članicama omogućiti da pruže dodatnu potporu gospodarstvu za vrijeme pandemije bolesti COVID-19 koristeći se potpunom fleksibilnošću predviđenom pravilima o državnim potporama,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. svibnja 2020. o novom višegodišnjem financijskom okviru, vlastitim sredstvima i planu oporavka¹,
  - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 27. svibnja 2020. naslovljenu „Europa na djelu: oporavak i priprema za sljedeću generaciju” (COM(2020)0456),
  - uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 27. svibnja 2020. naslovljenu „Proračun EU-a za provedbu europskog plana oporavka” (COM(2020)0442),
  - uzimajući u obzir preliminarnu bilješku o procjeni Međunarodne organizacije rada (ILO) od 18. ožujka 2020. naslovljenu „COVID-19 i svijet rada: utjecaji i odgovori”,
  - uzimajući u obzir Direktivu 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o pravima potrošača, izmjeni Direktive Vijeća 93/13/EEZ i Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 85/577/EEZ i Direktive 97/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²,
  - uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2015/2302 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o putovanjima u paket aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, a posebno njezin članak 13. o odgovornosti za izvršenje paket aranžmana, članak 16. o obvezi pružanja pomoći i poglavlje V. kojim se uređuje zaštita putnika u slučaju nesolventnosti organizatora ili prodavatelja³,
  - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je pandemija bolesti COVID-19 prouzročila dosad nezabilježenu zdravstvenu krizu u svim državama članicama EU-a i na svjetskoj razini; budući da pandemija bolesti COVID-19 ima iznimno snažan učinak i na zaposlenje, plaće, uvjete rada i čitave gospodarske sustave država članica EU-a;
  - B. budući da su sektori turizma i prometa među najteže pogođenima pandemijom bolesti COVID-19; budući da su u prvom tromjesečju 2020. godine sve turističke djelatnosti u EU-u i diljem svijeta postupno obustavljene; budući da je oporavak tih sektora od ključne važnosti za gospodarstva, zaposlenost i socijalni razvoj država članica EU-a;
  - C. budući da mnoge države članice EU-a provode mjere kao što su ograničenje slobodnog kretanja i privremene kontrole na unutarnjim granicama; budući da se ograničenja neobveznih putovanja primjenjuju na vanjskim granicama EU-a;
  - D. budući da pandemija bolesti COVID-19 ima snažan učinak na promet i povezanost u EU-u; budući da su mjere ograničavanja širenja pandemije rezultirale drastičnim smanjenjem opsega prijevoznih djelatnosti, posebice u sektoru prijevoza turista;
  - E. budući da je u sektoru turizma u EU-u zaposleno otprilike 13 milijuna ljudi; budući da Svjetsko vijeće za turizam i putovanja predviđa da bi se u sektorima prometa i turizma

¹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0124.

² SL L 304, 22.11.2011., str. 64.

³ SL L 326, 11.12.2015., str. 1.

2020. godine mogao zabilježiti gubitak od 75 milijuna radnih mjesta na svjetskoj razini i 6,4 milijuna na razini EU-a; budući da su mnogi radnici u nesigurnom radnom odnosu, da su izgubili radno mjesto ili su u opasnosti da ga uskoro izgube; budući da turizam u velikoj mjeri ovisi o sezonskim i privremenim radnicima koji su često zaposleni u nestandardnim oblicima zaposlenja;

- F. budući da bi države članice na usklađen način trebale ukinuti ograničenja putovanja i nastaviti s turističkim djelatnostima te provoditi usklađene protokole u području zdravlja i sigurnosti; budući da će nacionalne vlade jednostranim i djelomičnim mjerama samo izazvati pomutnju i poremetiti aktivnosti putnika i poduzeća; budući da bi zaštita zdravlja radnika i kupaca uvijek trebala imati najveći prioritet; budući da sva poduzeća moraju poštovati zahtjeve u vezi sa zdravljem i sigurnosti te zahtjeve za minimalni tjelesni razmak kako bi mogla ponovno pokrenuti poslovnu djelatnost;
- G. budući da je turizam složen sektor kojim su obuhvaćeni brojni dionici i u kojemu mobilnost ima ključnu ulogu; budući da 90 % tog sektora čine MSP-ovi; budući da je većina turističkih poduzeća suočena s krizom likvidnosti; budući da su MSP-ovi najteže pogođeni krizom; budući da su samozaposlene osobe, primjerice turistički vodiči, suočene s gospodarskom propašću;
- H. budući da se turističkim djelatnostima pruža ključan doprinos razvoju gospodarskog i socijalnog tkiva u mnogim državama članicama, europskim regijama i gradovima; budući da se u sektoru turizma često nude poslovi i ostvaruju prihodi za one regije koje nemaju druge izvore prihoda; budući da su otoci, obalne i najudaljenije regije gospodarski najteže pogođeni krizom prouzročenom bolešću COVID-19;
- I. budući da je zbog manjka novih rezervacija i dosad nezabilježenoga broja podnesenih zahtjeva za povrat novca likvidnost u sektoru putovanja i turizma u drastičnoj mjeri narušena;
- J. budući da su propisi EU-a o pravima turista i direktiva EU-a o putovanjima u paket aranžmanima za zaštitu prava putnika narušeni, posebice u pogledu povrata novca kupcima koji zbog pandemije i popratnog otkazivanja letova nisu bili u mogućnosti putovati, te u pogledu problema s likvidnosti sektora putovanja i turizma i sklonosti nekih poduzeća da obvezama u vezi s pravima kupaca nadređuju podjelu bonusa svojim dionicima;
- K. budući da je Komisija donošenjem Komunikacije „Turizam i promet od 2020. nadalje” i Paketa za turizam i promet 13. svibnja 2020. poduzela prvi korak prema usklađenom oporavku sektora prometa i turizma;
- L. budući da sektor turizma ne raspolaže namjenskom linijom u proračunu EU-a i da djelovanja u tom području potpadaju pod više različitih fondova, pilot-projekata i pripremnih djelovanja;
- M. budući da je u sektorima turizma i prometa u EU-u potreban prijelaz na održiviji; inovativniji i otporniji model;
- 1. prepoznaje važnost sektora turizma i prometa za gospodarstvo i zaposlenost u svim državama članicama EU-a; tvrdi da bi brza kratkoročna potpora za sektore turizma i

prometa, premda neophodna za jamčenje njihova opstanka i konkurentnosti, trebala biti u skladu s obvezama EU-a u vezi sa smanjenjem emisija ugljičnog dioksida i održivosti te da bi morala biti popraćena provedbenim mjerama kojima se obnavlja povjerenje putnika u ponovna putovanja u Europu i unutar nje;

2. prima na znanje Komunikaciju Europske komisije „Turizam i promet od 2020. nadalje” i Paket za turizam i promet od 13. svibnja 2020.; poziva sve države članice da primijene usklađen pristup pri ukidanju ograničenja putovanja te da na siguran i postupan način ponovno uspostave prometne linije i nastave s turističkim djelatnostima uz istodobno jamčenje zaštite javnog zdravlja, a posebno zdravlja radnika i putnika; naglašava potrebu za djelotvornim i jasnim sanitarnim protokolima na razini EU-a kako bi se zajamčilo povjerenje između ugostiteljskih djelatnika i putnika;
3. potvrđuje da se odgovor EU-a na krizu prouzročenu bolešću COVID-19 ne smije iskoristiti za promicanje još jače monopolističke koncentracije u sektorima prometa, posebice u sektoru zrakoplovstva;
4. ističe da bi države članice EU-a trebale imati mogućnost obrnuti smjer procesa liberalizacije sektora prometa (željezničkog, cestovnog prometa, jedinstvenog europskog neba, luka) kako bi se zaštitili interesi ljudi, nacionalna suverenost i nacionalni razvoj;
5. potiče Komisiju da pruži dodatno pojašnjenje kriterija koje države članice trebaju primijeniti pri donošenju odluka o nastavku prometnih i turističkih djelatnosti; naglašava da trenutačne okolnosti ne ulijeavaju sigurnost dionicima i putnicima kako bi se pripremili za ljetnu turističku sezonu;
6. ističe da je zaštitni pregled djelotvorno sredstvo za ograničavanje širenja virusa i izgradnju povjerenja u slučajevima u kojima ograničavanje socijalnih kontakata nije moguće, primjerice u zrakoplovima, pod uvjetom da su brze, pouzdane i cjenovno pristupačne metode zaštitnog pregleda dostupne; poziva Komisiju da u suradnji s Europskim centrom za sprečavanje i kontrolu bolesti i državama članicama redovito procjenjuje postoje li testovi kojima se ti uvjeti ispunjavaju i da, u slučajevima kada su ti testovi dostupni, provede usklađeni postupak nabave kako bi se zajamčili najbolji mogući uvjeti i najbolje moguće cijene; apelira na Komisiju i države članice da se koriste svim dostupnim sredstvima financiranja kako bi se građanima zajamčilo besplatno testiranje;
7. potiče države članice i Europsku komisiju da zajamče zaštitu svih radnih mjesta u sektorima turizma i prometa promicanjem dostojanstvenih i uređenih uvjeta rada na temelju kolektivnog pregovaranja te poboljšanjem općih uvjeta za dohodak radnika u tim sektorima; ističe da potporom za zaposlenost moraju biti obuhvaćeni svi radnici, uključujući oni koji su zaposleni u nestandardnim oblicima zaposlenja, koji su trenutačno uvelike isključeni iz programa povremenog rada ili drugih oblika državnih programa naknade plaća; naglašava da bi ulaganja trebala biti usmjerena u promicanje kvalitetnih radnih mjesta i financijske stabilnosti radi uspješnog prevladavanja gospodarskih oscilacija;
8. ističe da trenutačna zdravstvena kriza ukazuje na važnost ulaganja u javni prijevoz; žali zbog manjka ponude i prijevoza turista u uvjetima kojima se ne pruža zaštita javnog

zdravlja;

9. poziva na uvođenje sustava minimalnog zajamčenog dohotka u relevantnim državama članicama kao dopune univerzalnim i visokokvalitetnim javnim uslugama, točnije zdravstvenim uslugama i uslugama socijalne sigurnosti, kojim će se pružiti dostojanstveni životni uvjeti i djelotvorna sigurnosna mreža za one najranjivije, posebno u kriznim vremenima kao što je trenutačna kriza izazvana bolešću COVID-19 u cilju ostvarivanja potpune uključenosti u društvo;
10. ističe da se tisuće poduzeća, posebno MSP-ova, bori za opstanak, a mnoga od njih suočena su s insolventnosti; poziva Komisiju i države članice da prate kretanja i procijene mogućnost pojačane hitne potpore u vezi s već najavljenim instrumentima poduzimanjem svih odgovarajućih mjera kojima će se hitno izbjeći stečajevi održivih poduzeća, posebno MSP-ova, uključujući na primjer davanjem jamstava i povoljnih zajmova te dogovora za nepodmirene dugove, kao što su porezne olakšice, odgoda otplata bankovnih zajmova i rješenja za rizike kojima su izloženi pružatelji usluga do ponovnog nastavka turističkih i prometnih tokova;
11. napominje da će zbog propusta da se spriječi val stečajeva u sektoru velika poduzeća koja opstanu preuzeti dominantan položaj, što će rezultirati većim cijenama za potrošače i manjim prihodima za preostale MSP-ove;
12. poziva na punu zaštitu prava potrošača i putnika od nezakonitih praksi određenih poduzeća; poziva države članice da zajamče najstrožu i najbržu provedbu prava potrošača i putnika, osobito kada predmetna poduzeća imaju korist od sanacija javnim sredstvima; poziva na uspostavu jamstvenog fonda za putovanja kako bi se zajamčila djelotvorna zaštita prava putnika;
13. poziva da se sektore turizma i prometa snažno podupre EU-ovim planom oporavka; poziva da se znatan dio sredstava iz plana oporavka, najmanje 20 %, namijeni oživljavanju sektora; poziva da taj plan oporavka bude strogo u skladu s obvezama EU-a u vezi sa smanjenjem emisija ugljičnog dioksida i s održivosti; poziva na socijalno odgovoran pristup zaštiti radnih mjesta i plaća;
14. ističe važnost turizma za neke države članice i zemljopisna područja u EU-u, u kojima su usluge povezane s turizmom često važan čimbenik u jamčenju zaposlenosti i jedan od glavnih izvora prihoda za lokalno stanovništvo; poziva Komisiju da donese prilagođene mjere pri ponovnoj uspostavi slobode kretanja i prometnih linija među najudaljenijim područjima i otocima te kopnom EU-a; ističe da su posebne povezne linije te dodatna financijska i administrativna potpora od najveće važnosti za te regije; naglašava važnost razvoja priobalne i pomorske usmjerenosti u okviru strategije i inicijativa EU-a u turizmu, uključujući u mogućnostima financiranja te u promidžbenim i komunikacijskim alatima izradom politika po mjeri u suradnji s dionicima i tijelima vlasti na odredištima;
15. apelira na Komisiju da predloži novi europski program socijalnog turizma kojim bi se ranjivim socijalnim skupinama omogućilo korištenje nacionalnih turističkih vaučera u povezanim ugostiteljskim objektima u drugim državama članicama koje svojim građanima također pružaju program socijalnog turizma; napominje da se takvi programi u mnogim državama članicama provode s vrlo dobrim rezultatima i smatra da bi bilo

vrlo pozitivno da se ti programi funkcionalno povežu na razini EU-a;

16. ponovno naglašava svoj poziv na uvođenje namjenske linije u proračunu za održivi turizam u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru (VFO za razdoblje 2021. – 2027.) i ističe da ne postoji konkretan i ciljani financijski instrument kojim bi se doprinijelo povećanju blagostanja i rasta u tom sektoru;
17. poziva Komisiju da ispita izvedivost i moguće koristi mehanizma-za upravljanje kriznim situacijama za sektor turizma u EU-u kako bi se na odgovarajući i brz način odgovorilo ne samo na trenutačnu pandemiju bolesti COVID-19 nego i kako bi se pripremlilo za buduće izazove, kao što su klimatske promjene, prekomjerni turizam, pitanja sigurnosti te kako bi se Europu promicalo kao vodeće svjetsko odredište; naglašava važnost uključivanja financijskih rješenja za kratkoročne financijske manjke kao i pružanja srednjoročnih i dugoročnih okvira i strategija koje je potrebno aktivirati;
18. ističe da glavni cilj mora biti održivost i otpornost turizma, u skladu obvezama koje je EU preuzeo u okviru Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama, kako bi se zajamčilo otvaranje visokokvalitetnih radnih mjesta, održiv rast i veći doprinos socijalnoj i regionalnoj koheziji;
19. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Europskom vijeću i Komisiji.